

Gyldig fra 30. september 2009.

Direktivet for bruk og bæring av dekorasjoner, ordener og medaljer i Forsvaret.

Generelle bestemmelser vedrørende overrekkelse av dekorasjoner.

Ansvar

Forsvarets veteranorganisasjon er på Forsvarssjefens vegne gitt myndighet for koordinering og planlegging av dekorasjonsseremonier i Forsvarets regi i samarbeide med FAKT og Forsvarsgrenenes AFA. Forsvarssjefen kan generelt, men med unntak for enkelte dekorasjoner delegere myndighet for praktisk gjennomføring av seremonier til Generalinspektør (GI) for respektive forsvarsgren. Dersom personell fra flere forsvarsgrener skal dekoreres ved samme arrangement, er det eldste GI fra respektive forsvarsgrener (Hær, Sjø, Luft GIHV) som er delegert slik myndighet.

Sted

Seremonien ved overrekkelse av orden eller medalje skal alltid gjennomføres med orden og verdighet. Valg av seremonisted er viktig, men også avhengig av lokale og sikkerhetsmessige forhold, årstid, tidspunkt, værforhold og bestemmende for om arrangementet skal avholdes innendørs eller utendørs. Tilskuere (eks. vis pårørende) som er til stede må gis anledning til på en verdig måte både å se og kunne høre gjennomføringen av seremonien.

Dersom Akershus festning er et aktuelt alternativ, må dette koordineres med sjef FAKT.

For å gi arrangementene den enhetlige og ønskede høytidelig ramme skal det seremonielle i de tilfeller hvor forsvarsgrenene ikke er gitt generell fullmakt, i hvert enkelt tilfelle avklares med leder for Forsvarets dekorasjonsråd.

Oppstilling (ved utendørs arrangement)

Oppstilling, størrelse og form tilpasses de stedlige forhold og koordineres med GI.

Avdelingen stiller om mulig fulltallig dersom seremonien skjer ved hjemmeavdeling.

Inviterte gjester/Bespisning

Ektefelle/samboer/venn, foreldre, søsken og barn til den som skal dekoreres inviteres.

Andre sivile og militære gjester bestemmes av GI.

Avhengig av tid og sted etterfølges seremonien av enten lunsj eller middag.

Antrekk

Militært personell med grad som sersjant (tilsvarende) eller høyere stiller i uniform som for Hæren T-4.

Militært personell med lavere grad enn sersjant (tilsvarende) stiller i beste uniform.

Sivil personell som skal dekoreres stiller i mørk dress (tilsv.).

Invitert militært personell stiller i uniform som for Hæren T-3.

Sivile pårørende og annet invitert sivilt personell og stiller i dress, jakke/bukse (tilsv.).

Når dekorering foretas av Forsvarssjef

- Forsvarssjefen (FSJ) ønsker velkommen og holder hovedtalen (tar med detaljer fra hendelsen(e) og aktuelle avsnitt/paragrafer i statuttene).
- FSJ kaller frem GI for respektive forsvarsgren, leder FSDR og sekretær for FSDR som stiller seg på FSJs venstre side.
- FSJ kaller så frem vedkommende som skal dekoreres, som hilser FSJ i front og derpå stiller seg på FSJs høyre side. (Dersom flere skal dekoreres kalles de frem en av gangen.)
- Leder FSDR siterer diplomets tekst med begrunnelse for dekorasjonen.
- Sekretær FSDR bærer frem dekorasjonen på en pute til FSJ som fester den på vedkommendes venstre side av brystet på uniform/dress.
- GI overleverer åpnet medaljeetui (ligger på samme pute) med miniatyr og ordensbånd.
- Leder FSDR overrekker åpnet diplom i diplomomslag.
- FSJ oppfordrer til applaus for den dekorerte.
- Den dekorerte går til front, hilser FSJ og trer tilbake.
- GI, leder FSDR og sekretær FSDR trer tilbake på FSJs ordre.

Når dekorering foretas av respektive Generalinspektør (på FSJ ordre)

Sjef E, Sjef INI, Sjef FLO og Sjef FSAN vil kunne dekke GIs rolle (på FSJ ordre).

- Generalinspektør (GI) ønsker velkommen og holder hovedtalen (tar med detaljer fra hendelsen(e) og aktuelle avsnitt/paragrafer i statuttene).
- GI kaller frem Avdelingssjef/adjutant, leder FSDR og sekretær FSDR, som stiller seg på GIs venstre side.
- GI kaller frem vedkommende som skal dekoreres, som hilser GI i front og stiller seg på GIs høyre side. (Dersom flere skal dekoreres kalles de frem en av gangen.)
- Leder FSDR siterer diplomets tekst med begrunnelse for dekorasjonen.
- Sekretær FSDR bærer frem dekorasjonen på en pute til GI som fester den på vedkommendes venstre side av brystet på uniform/dress.
- Avdelingssjef/Adjutant overrekker åpnet etui (ligger på samme pute) med miniatyr og ordensbånd.
- Leder FSDR overrekker åpnet diplom i diplomomslag.
- GI oppfordrer til applaus for den dekorerte.
- Den dekorerte går til front, hilser FSJ og trer tilbake.
- GI, leder FSDR og sekretær FSDR trer tilbake på FSJs ordre.

Tildeling av følgende dekorasjoner skal i hvert enkelt tilfelle klareres med FSJ ved Forsvarets Veteranadministrasjon.

- Dekorasjoner i gruppe 1 som tildeles av Kongen i Statsråd, H. M. Kongen, Den Kongelige Norske St Olavs ordenskanselli, Utenriksdepartementet – Den Kongelige Norske Fortjenstorden kanselli, andre departementer/direktorater.
- Dekorasjoner i gruppe 2 som tildeles av utenlandske statsoverhoder i de tilfeller der tildelingen ikke skjer av vedkommende nasjon selv.
- Alle stridsdekorasjoner. (I de tilfeller forestår GI dekoreringen). Sekretær FSDR overtar da sjef FSDR sin rolle og sekretær FDR overtar sekretær FSDR`s rolle. Eks. vis Forsvarets medalje for internasjonale operasjoner med laurbærgren, Forsvarets medalje for Edel Dåd og Forsvarets medalje for såret i strid.

Ved overrekkelse av øvrige dekorasjoner av spesiell karakter hvor rådets leder og sekretær deltar kan Forsvarssjefens dekorasjonsråd (FDR) prosedyre tilpasses.

Kulturelt innslag bør være en del av seremonien, med innslag før og etter overrekkelsen. Seremonien avsluttes med ”Ja, vi elsker”.